

Justitiedepartementet
Straffrättsenheten
103 33 Stockholm

Yttrande över betänkandet Förstärkt skydd för uppgifter av betydelse för ett internationellt samarbete för fred och säkerhet som Sverige deltar i (SOU 2017:70)

Ju2017/07534/L5

Hovrätten har tidigare yttrat sig över betänkandet *Spioneri och annan olovlig underrättelseverksamhet* (SOU 2012:95) och tillstyrkte då införandet av en ny bestämmelse om utlandsspioneri samt därmed följande ändringar i tryckfrihetsförordningen och yttrandefrihetsgrundlagen. Reformen kom dock aldrig att genomföras utan förslagen hänsköts till fortsatt beredning. Utlandsspionerietredningen har numera lämnat betänkandet *Förstärkt skydd för uppgifter av betydelse för ett internationellt samarbete för fred och säkerhet som Sverige deltar i* (SOU 2017:70). Hovrätten lämnar följande yttrande över betänkandet.

Utredningen har utförligt beskrivit de allvarligaste hoten mot svensk säkerhet. Betänkandet innehåller en grundlig kartläggning av vilket skydd som för närvarande finns för känsliga uppgifter som hanteras inom ramen för ett internationellt samarbete som Sverige deltar i. Hovrätten delar utredningens uppfattning att det befintliga straffrättsliga skyddet för sådana känsliga uppgifter inte framstår som ändamålsenligt utformat och att skälen för en utökad kriminalisering i detta fall framstår som starka.

Utredningen föreslår bl.a. att en ny straffbestämmelse, utlandsspioneri, införs i 19 kap. brottsbalken och att det straffbara området för spioneri, obehörig befattning med hemlig uppgift och brott mot tystnadsplikt utvidgas. Vidare

föreslås en utvidgning av brottskatalogen i tryckfrihetsförordningen och yttrandefrihetsgrundlagen. I betänkandet utvecklas utförligt vilka skäl som gör en kriminalisering befogad och vilka avvägningar som har gjorts mellan en utökad kriminalisering och yttrande- och tryckfriheten. Hovrätten anser att de avvägningar och slutsatser som presenteras i betänkandet är genomarbetade och rimliga.

När det gäller den föreslagna ändringen av 20 kap. 3 § brottsbalken, brott mot tystnadsplikt, vill dock hovrätten påpeka behovet av en tydligare författningstext i det föreslagna nya andra stycket. Av motiveringen (s. 489) till den föreslagna bestämmelsen i detta stycke framgår att straffansvaret ska kunna avse personer som utövar tjänst eller uppdrag vid vissa internationella samarbeten och som därvid röjer en uppgift av hemlig natur. Som den föreslagna författningstexten är avfattad, med en något oklar syftning, synes den dock kunna gälla även för en helt utomstående person som kommer över och sedan röjer en sådan uppgift. En tydligare formulering av författningstexten bör därför övervägas.

Med reservation för den ovanstående synpunkten på den föreslagna lydelsen av 20 kap. 3 § brottsbalken tillstyrker hovrätten den föreslagna reformen.

I handläggningen av detta ärende har deltagit hovrättslagmannen Åke Thimfors, hovrättsrådet Per Renell och tf. hovrättsassessorn Robin Palmgren.

Åke Thimfors

Robin Palmgren